

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou LL.M. ve věci

žalobkyně: X, narozená X
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Janem Zrnovským
sídlem nám. Dr. E. Beneše 4/12, Liberec

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 1. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 1. 2020, č. j. X, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci Mgr. Janu Zrnovskému, advokátu, se určuje odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 4 719 Kč, splatná z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem ve lhůtě 30 dní od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí, kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2019, č. j. X, jímž bylo rozhodnuto, že žalobkyni podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a čl. II. bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, náleží od 11. 7. 2019 invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, který činí 6 927 Kč měsíčně.
2. Žalobkyně v žalobě namítala, že hodnocení jejího zdravotního stavu posudkovým lékařem žalované je v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů, zejména lékařskou zprávou X ze dne 9. 12. 2019, která konstatovala, že potíže žalobkyně dosahují intenzity až těžké depresivní fáze s vystupňovanými fobickými obtížemi doprovázené sebepoškozováním. Ze zprávy X vyplývá vážné narušení adaptability. Pokud by bylo hodnocení provedeno správně podle platných právních předpisů, musel by být zdravotní stav žalobkyně hodnocen podle kapitoly V, položky 7c, což odpovídá invaliditě třetího stupně. Žalobkyně posudkovému lékaři dále vyčítala, že svůj závěr učinil, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav, na jednání v řízení o námitkách žalobkyně nebyla přizvána a lékař si tak nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení. Žalobkyně zdůraznila, že není schopna vykonávat ani práci v chráněné dílně na částečný úvazek. Navrhovala, aby napadené rozhodnutí žalované bylo zrušeno.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná konstatovala, že napadené rozhodnutí vydala na základě lékařského posudku ze dne 9. 1. 2020, dle něhož došlo k poklesu pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu nepříznivého zdravotního stavu o 55 %. Žalovaná vyjádřila přesvědčení, že posudkem vypracovaným lékařem žalované byl plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobkyně, posudek považovala za objektivní. S ohledem na námitky žalobkyně navrhovala provést důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).
4. Z předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobkyni vznikl před 1. 1. 2010 nárok na částečný invalidní důchod, který se od 1. 1. 2010 považoval za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Dne 26. 6. 2019 žalobkyně podala žádost o změnu výše invalidního důchodu. Dne 29. 8. 2019 byla u žalobkyně provedena lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) kontrolní prohlídka ve smyslu § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Lékařka OSSZ vyšla ze zdravotnické dokumentace předložené ošetřující lékařkou X a dalších nálezů odborných lékařů a profesního dotazníku ze dne 30. 6. 2019. Lékařka OSSZ konstatovala, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně jsou letité psychické potíže. Z odborné dokumentace dle lékařky OSSZ vyplývá jednak kolísání stavu s těžkými dekompenzacemi až k těžkým depresivním fázím, prohlubování sociální úzkosti, v roce 2009 hospitalizace na psychiatrickém oddělení, výrazná neurovegetativní labilita

s proměnlivými somatickými obtížemi, objevuje se i mírná paranoia. Dle psychiatrického vyšetření ze dne 11. 7. 2019 provedeného X jde o anxiózně depresivní stavy u silně akcentované osobnosti, hypothydní, úzkostné a hypoparanooidní, v terapii kombinace pěti léků, psychoterapie. Posudkově méně významnou komorbiditou je degenerativní postižení nosného a pohybového aparátu. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav omezuje hlavně psychickou složku pracovního potenciálu, rehabilitační a kvalifikační potenciál je také snížen, adaptace je vytvořena pouze částečně. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je tak dle lékařky OSSZ zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7b, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %, celkově činí 55 %.

5. S ohledem na závěry zmíněného posudku vydala žalovaná dne 17. 9. 2019 rozhodnutí, kterým dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění a čl. II. bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, přiznala žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ve výši 6 927 Kč měsíčně od 11. 7. 2019.
6. Proti tomuto rozhodnutí si žalobkyně podala námitky. V řízení o námitkách byl zdravotní stav žalobkyně posouzen lékařkou žalované dne 9. 1. 2020. Dle tohoto posouzení jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně anxióznědepresivní stavy u silně akcentované osobnosti, hypothydní, úzkostné a hypoparanooidní. Dle zprávy X (Středisko komplexní terapie psychosomatických poruch Jablonec nad Nisou) ze dne 28. 6. 2019 nabývá depresivní fáze u žalobkyně středně těžké až těžké intenzity. Špatně snáší sociální úzkost a fobie, při vysazení antidepressiv sebepoškození. Špatně se adaptuje na jakoukoli změnu. Výrazná neurovegetativní labilita s proměnlivými somatickými potížemi. Konstatovány chronifikované anxióznědepresivní potíže u disponované osobnosti dosahující intenzity až těžké depresivní fáze s vystupňovanou sociální úzkostí. Suspektivní depresivní porucha osobnosti. Dle zprávy X (psychiatrie Jablonec nad Nisou) ze dne 20. 6. 2019 je žalobkyně silně úzkostná a mírně paranooidní, neschopna komunikovat s lidmi, má strach jít do práce. Mívá smutné nálady, je bez zájmu, musí se do všeho nutit, má vnitřní třes, bolesti, je objektivně orientována, psychomotorické tempo v mezích, ladění depresivní, zvýšená úzkost, neurastenická symptomatologie, snížená tolerance na psychickou zátěž i fyzickou, rysy hypothydní osobnosti, neurčitá paranooidní percepce, hypobulie, sociální stažení. Užívá Escitil, Elify, Atarax, Ketilept, doporučená inaptibilita. Dle novější zprávy X ze dne 9. 12. 2019, je u žalobkyně naznačeno sebepoškození, jinak beze změny, stav chronický, prognosticky nepříznivý, léky a dávkování nadále stejné. Také lékařka žalované stanovila míru poklesu pracovní schopnosti dle kapitoly V, položky 7b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Vzhledem k tíži onemocnění byla u žalobkyně zvolena horní hranice procentního rozmezí a pro další komorbidity byla navýšena o 10 % na celkových 55 %.
7. Ze závěru tohoto lékařského posudku žalovaná vyšla při vydání žalobou napadeného rozhodnutím, kterým námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Žalovaná konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního

stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, u které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 - 45 %. Vzhledem k tíži onemocnění je míra poklesu pracovní schopnosti stanovena na horní hranici uvedeného procentního rozmezí ve výši 45 % a pro další komorbidity je tato hodnota ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky navýšena o 10 % na celkových 55 %. Žalovaná konstatovala, že na vyšší míru poklesu pracovní schopnosti zdravotní postižení žalobkyně nedosahuje. Při posouzení zdravotního stavu žalobkyně byl kladen důraz na sílu osobnostní predispozice k psychickým dekompenzacím u hypothymní osobnosti, což umožnilo přiznání druhého stupně invalidity. Probíhající komorbidity nejsou samy o sobě invalidizujícího charakteru, byly však zohledněny navýšením základní míry poklesu pracovní schopnosti o maximálně možných 10 % bodů. Přesto však nejsou splněna kritéria pro přiznání třetího stupně invalidity. Žalovaná tak potvrdila posudkový závěr OSSZ, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu druhého stupně.

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v rozsahu a z hlediska námitek žalobkyně, které se týkaly nesprávného posouzení zdravotního stavu a určení procentní míry poklesu její pracovní schopnosti, přitom byl soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2. s. ř. s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalované o nároku žalobkyně na invalidní důchod. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 citovaného zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 % avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 % avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
10. Protože se námitky žalobkyně soustředily do posouzení jejího zdravotního stavu, doplnil soud posouzení zdravotního stavu posudkem PK MPSV, pracoviště Ústí nad Labem v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého PK MPSV posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.
11. Ve věci proběhlo dne 7. 1. 2021 ústní jednání, při němž žalobkyně i žalovaná setrvali na své dosavadní argumentaci. Soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 21. 9. 2020.
12. PK MPSV se v posudku ze dne 21. 9. 2020 ztotožnila s přechozími posudky OSSZ a lékařské posudkové služby žalované. Jako dominující příčinu s nejvýraznějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně označila smíšenou poruchu osobnosti, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Při jednání byla žalobkyně vyšetřena odbornou lékařkou z oboru

psychiatrie, která konstatovala, že žalobkyně je orientovaná, lucidní, na dotazy odpovídá adekvátně, psychomotorické tempo v normě, emoční oploštělost, aktuálně bez anxiety, suicidální myšlenky nejsou, paranoidní ladění, bludy nejsou, porucha vnímání ve smyslu halucinací není, je anhedonie, hypobulie, porucha osobnosti smíšená, hypothydní rysy, paměť a intelekt bez akutní poruchy, snížená tolerance frustrace, chybí konstruktivní přístup. Dle PK MPSV se u žalobkyně jedná o smíšenou poruchu osobnosti s projevy tísně a narušení sociálního výkonu, z funkčního hlediska o středně těžké psychické onemocnění. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 45 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla tato hodnota zvýšena o 5 % a pro celoživotně vykonávanou dělnickou profesi o dalších 5 %. PK MPSV zdůraznila, že položku 7c stejné kapitoly použít nemohla, protože se z funkčního hlediska o tento stav u žalobkyně zcela jistě nejedná. Dle PK MPSV byla žalobkyně schopná vykonávat lehké pomocné dělnické práce například úklidového charakteru nebo v pěstební činnosti v menším pracovním kolektivu s možností využití zkráceného pracovního úvazku.

13. Provedený důkaz posudkem PK MPSV byl soudem zhodnocen podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku PK MPSV soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost PK MPSV a náležitosti posudku, posudek hodnotí z hlediska jeho úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti. Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě míry poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav posuzovaného.
14. V souzeném případě PK MPSV vypracovala posudek v řádném složení, žalobkyně byla jednáni PK MPSV přítomna a při jednáni vyšetřena odborným lékařem z oboru psychiatrie. Soud ověřil, že PK MPSV měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů. Vycházela ze zdravotní dokumentace praktické lékařky X, spisové dokumentace OSSZ a žalované. Žalobkyně při jednáni PK MPSV také měla možnost se ke svým subjektivním potížím vyjádřit. Z toho soud dovozuje, že onemocnění žalobkyně mohlo být řádně zhodnoceno dle posudkových kritérií. V posudku je uvedeno, že zjištěné postižení zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a v jakém rozsahu v jeho důsledku poklesla pracovní schopnost žalobkyně, a to v souladu s vyhláškou o posuzování invalidity. PK MPSV vysvětlila, proč stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na horní hranici rozpětí stanoveného příslušnou položkou přílohy k vyhlášce i proč tuto hodnotu navýšila dle § 3 citované vyhlášky o dalších maximálně možných 10 %. Zdůvodnila také, proč zdravotní postižení žalobkyně zařadila pod příslušnou položku vyhlášky. Krajský soud opakuje, že posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu žalobkyně pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, sám neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise.
15. PK MPSV přesvědčivě určila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, a to ve shodě s předchozími posudky OSSZ i lékařské posudkové služby žalované. Jedná se o zdravotní postižení podřaditelné pod kapitolu V, položku 7b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní

schopnosti byla dle výše uvedeného zařazení stanovena na 45 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu PK MPSV zvýšila tuto hodnotu o 5 % a pro celoživotně vykonávanou dělnickou profesi o dalších 5 % na celkových 55 %.

16. Takové odůvodnění považuje soud za postačující a s ohledem na to, že nenalezl důvody vyvracející závěr o hodnotě poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, má za to, že uvedeným posudkem PK MPSV bylo prokázáno, že žalovaná vycházela ze správně zjištěného poklesu pracovní schopnosti o 55 %. Žalobkyně tedy v době vydání napadeného rozhodnutí nebyla invalidní ve smyslu § 39 odst. 2 písm. c) tohoto zákona pro invaliditu třetího stupně. Žalovaná vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu, když uvedla, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu druhého stupně.
17. Soud nijak nezpochybňuje skutečnost, že žalobkyně trpí onemocněním, se kterým jsou spojena velká omezení a obtíže v jejím každodenním životě. Tento závěr soudu vyplývá z posudku PK MPSV i ostatních posuzujících lékařů, neboť všichni se, jak bylo již uvedeno výše, shodli na tom, že se v případě žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Tento dlouhodobě nepříznivý stav žalobkyně však nebyl při objektivním posouzení takové povahy, aby v tuto chvíli a především za daných zákonných podmínek zvrátil závěr o tom, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro invaliditu třetího stupně, nýbrž jen druhého stupně.
18. Ze všech uvedených důvodů nebyla žaloba soudem shledána důvodnou a soud ji proto zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaná na ni nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nárok.
20. Výrokem III. přiznal soud ustanovenému advokátu odměnu a náhradu hotových výdajů za zastupování žalobkyně. Výše odměny a náhrady hotových výdajů byla stanovena v rozsahu vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Odměna byla stanovena v souladu s § 7, § 9 odst. 2 uvedené vyhlášky ve výši 1 000 Kč za jeden úkon právní služby, přičemž soud odměnu počítal za 3 úkony právní služby ve smyslu § 11 písm. b), c) a g) uvedené vyhlášky, celkem tedy ve výši 3 000 Kč. Náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby, tedy celkem 900 Kč. Odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3 900 Kč byla v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s. zvýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 819 Kč. Celková částka, jež bude vyplacena ustanovenému advokátu z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem ve stanovené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, tak činí 4 719 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 7. ledna 2021

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně